

6D050300 – «Психология» мамандығы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін алу үшін ұсынылған Борбасова Гульнур Нурсаиновнаның «Эмоциялық күйлер мен индивидуалды айырмашылықтардың экзекүтивті бақылауға әсерін психофизиологиялық зерттеу» тақырыбындағы диссертациясына

РЕСМИ РЕЦЕНЗЕНТТІҢ ЖАЗБАША СЫН-ПІКІРІ

р/н №	Критерийлер	Критерийлер сәйкестігі	Ресми рецензенттің ұстанымы
1.	Диссертация тақырыбының (бекіту күніне) ғылымның даму бағыттарына және/немесе мемлекеттік бағдарламаларға сәйкес болуы	1.1 Ғылымның даму бағыттарына және/немесе мемлекеттік бағдарламаларға сәйкестігі: 1) Диссертация мемлекет бюджетінен қаржыландырылатын жобаның немесе нысаналы бағдарламаның аясында орындалған (жобаның немесе бағдарламаның атауы мен нөмірі); 2) Диссертация басқа мемлекеттік бағдарлама аясында орындалған (бағдарламаның атауы) 3) Диссертация Қазақстан Республикасының Үкіметі жанындағы Жоғары ғылыми-техникалық комиссия бекіткен ғылым дамуының басым бағытына сәйкес (бағытын көрсету)	Диссертация тақырыбы 1) ұлттық деңгейдегі 2017 жылдан бастап елімізде жүзеге асып жатқан «Болашаққа бағдар: Рухани жаңғыру» мемлекеттік бағдарламасы; 2) ел халқын қоғамда сұранысқа ие дағдылармен және рухани-адамгершілік құндылықтармен жеке тұлғаны дамытуға бағытталған біліммен қамтамасыз етуді басты мақсат етіп алған «Қазақстан Республикасында білім беруді және ғылымды дамытудың 2020-2025 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасы»; 3) адами капиталды дамытудың қажетті шарттары жоғары сапалы және қажетті дағдылармен оқыту болып табылатын Қазақстан Республикасының 2025 жылға дейінгі Стратегиялық дамуының «Жаңа адами капитал» сияқты бағыттарына сәйкес келеді.
2.	Ғылымға маңыздылығы	Жұмыс ғылымға елеулі үлесін қосады/қоспайды, ал оның маңыздылығы ашылған/ашылмаған.	Диссертациялық жұмыс ғылымға елеулі үлес қосады. Диссертацияның құрылымы, мазмұны жүйелі және орындалу сапасы жоғары деңгейде көрінген, практикалық маңыздылығы айқын, нақтылығымен, ғылыми көзқарастың тиянақтылығымен маңызды. Зерттеу нәтижесінде қол жеткізген қорытындылар жоғары оқу орындарында оқу қызметін жоспарлау және когнитивті бақылау функцияларын оңтайландыру үшін оқу процесін ұйымдастыруда жеке тәсілдерді әзірлеу кезінде, жоғары когнитивті жүктемені қажет ететін кәсіптерде когнитивті функциялардың сенімділігін арттыру бойынша практикалық ұсыныстар беру үшін маңызды. Сондай-ақ зерттеу жұмысының нәтижелері жоғары жауапкершілікті талап ететін демалыс және еңбек режимін, еңбек процесін оңтайландыру кезінде, мамандар мен операторларды жұмысқа іріктеу кезінде

			практикалық материалдар ретінде қолдануға болады.
3.	Өзі жазу принципі	Өзі жазу деңгейі: 1) жоғары; 2) орташа; 3) төмен; 4) өзі жазбаған	Диссертанттың жұмысты өзі жазу деңгейі жоғары. Ғылыми нәтижелерге қол жеткізу мақсатында ізденуші зерттеу объектісіне сәйкес материалдарды жинап, жүйелеп, ғылыми талдау жасауы, жариялымдарда диссертация мазмұнын, басты идеяларын ашып көрсетуі ізденушінің өзі жазу деңгейінің жоғары екенін дәлелдейді.
4.	Ішкі бірлік принципі	4.1 Диссертация өзектілігінің негіздемесі: 1) негізделген; 2) жартылай негізделген; 3) негізделмеген.	Диссертацияның өзектілігі дәлелді тұрғыда негізделген. Зерттеудің жұмысында алынған нәтижелер бір-бірімен сабақтас, ішкі бірлігі дұрыс сақталған.
		4.2 Диссертация мазмұны диссертация тақырыбын айқындайды 1) айқындайды; 2) жартылай айқындайды; 3) айқындамайды	Диссертацияның мазмұны оның тақырыбын толық ашады. Диссертацияның құрылымы кіріспеден, екі тараудан, қорытындыдан, 224 пайдаланылған әдебиеттер тізімінен тұрады. Диссертацияда 29 кесте, 35 сурет берілген және қосымшалармен толықтырылған
		4.3. Мақсаты мен міндеттері диссертация тақырыбына сәйкес келеді: 1) сәйкес келеді; 2) жартылай сәйкес келеді; 3) сәйкес келмейді	Зерттеу жұмысының мақсаты мен міндеттері диссертация тақырыбына сәйкес келеді. Зерттеудің мақсаты мидың электрлік белсенділігімен өзара байланысы негізінде индивидуалды айырмашылық пен эмоциялық күйдің экзекутивті бақылауға әсерін зерттеу болып табылады.
		4.4. Диссертацияның барлық бөлімдері мен құрылысы логикалық байланысқан: 1) толық байланысқан; 2) жартылай байланысқан; 3) байланыс жоқ	Диссертацияның барлық бөлімдері толық байланысқан, ішкі бірлікке ие, қол жеткізген нәтижелерге жан-жақты зерттеу жасалған. Әрбір бөлім мен ой-қорытындылары бір-бірімен үндеседі. Зерттеудің мазмұны толық ашылып, қойылған мақсат-міндеттер орындалған, жүйелі ғылыми ізденіс болып есептеледі
		4.5 Автор ұсынған жаңа шешімдер (қағидаттар, әдістер) дәлелденіп, бұрыннан белгілі шешімдермен салыстырылып бағаланған: 1) сыни талдау бар; 2) талдау жартылай жүргізілген; 3) талдау өз пікірін емес, басқа авторлардың сілтемелеріне негізделген	Автор эмоциялық күйлер мен индивидуалды айырмашылықтардың экзекутивті бақылауға әсерін анықтауға байланысты (нәтижелерін сапалы талдау және түсіндіру, статистикалық талдау әдістері) эмпирикалық зерттеу жүргізген. Нәтижесінде диссертацияда: - эмоция, эмоциялық күйлер, индивидуалды айырмашылықтар, зейіннің үш нейрожелісі: қырағылық, бағдарлау, экзекутивті бақылау мәселелері жайлы шетелдік, ресейлік және қазақстандық зерттеулерге сыни талдау арқылы зерттеуде жүйелі әдіснамалық міндеттер шешілген; - психофизиологиялық эксперименттік зерттеу нәтижелері арқылы эмоциялық күй мен индивидуалды айырмашылықтың, ми

			белсенділігінің параметрлерімен өзара байланысын (туындаған потенциалдар) анықталды; - теориялық және эмпирикалық материалдарды сыни көзқараспен талдау арқылы эмоциялық күйлер мен индивидуалды сипаттамалардың бір-бірімен өзара байланысты мен өзара тәуелділігі анықталған; - эмоциялық күй мен индивидуалды айырмашылықтар ЗЖТ-ін орындау барысындағы мінез-құлық көрсеткіштеріне өзара байланыс дәлелденген. Сол себепті докторант ұсынған жаңа шешімдер дәлелді, бұрыннан белгілі шешімдермен салыстырылып, сыни талдау жасалған.
5.	Ғылыми жаңашылдық принципі	5.1 Ғылыми нәтижелер мен қағидаттар жаңа болып табыла ма? 1) толығымен жаңа; 2) жартылай жаңа (25-75% жаңа болып табылады); 3) жаңа емес (25% кем жаңа болып табылады)	Зерттеу жұмысындағы ғылыми нәтижелер мен қағидаттар толығымен жаңа. Ізденушінің эмпирикалық зерттеу арқылы, мақсат пен міндеттерді жүзеге асыру барысында келесі жаңа нәтижелерге қол жеткізген: 1) қазіргі заманғы шындыққа негізделген эмоциялық күйлер мен индивидуалды айырмашылықтардың экзекутивті бақылауға әсері мәселелері бойынша шетелдік, ресейлік және қазақстандық зерттеулерге жүйелеу жүргізілді; 2) жүргізілген салыстырмалы - талдау эмоциялық күй мен индивидуалды айырмашылықтардың экзекутивті бақылауға, оның психологиялық және психофизиологиялық механизмдеріне әсері мәселесінің құрылымдық-функционалдық мазмұнын ашу бағытының мазмұны нақтыланды; 3) эмоциялық күй мен индивидуалды айырмашылықтардың өзара байланысы және өзара әсері зерттелді; 4) психометриялық зерттеулердің нәтижелері бойынша эмоциялық күйлер мен индивидуалды сипаттамалар бір-бірімен байланысты және тапсырманы орындаудың әртүрлі кезеңдеріндегі мінез-құлық көрсеткіштеріне жан-жақты әсер ететіндігі анықталды, әрі өзара байланыс орнатылды; 5) эмоциялық күйдің болжамды параметрлерінің гендерлік ерекшеліктерін және когнитивті тапсырманы орындаудың мінез-құлық және ЭЭГ параметрлері үшін маңызды индивидуалды айырмашылықтар параметрлері арасындағы өзара байланыс орнатылды.

		5.2 Диссертацияның қорытындылары жаңа болып табыла ма? 1) <u>толығымен жаңа</u> ; 2) жартылай жаңа (25-75% жаңа болып табылады); 3) жаңа емес (25% кем жаңа болып табылады)	Диссертацияның қорытындылары жаңа болып табылады. Психология мамандығының студенттерінің кәсіби мотивациясын қалыптастыру ерекшеліктерінің құрылымдық-мазмұндық моделі жасалынған. Эмоциялық күй мен индивидуалды айырмашылықтардың үш: қырағылық, бағдарлау және экзекутивті бақылау нейрожелілеріне айтарлықтай әсер еткен, ол мінез-құлық көрсеткіштерінде көрінеді.
		5.3 Техникалық, технологиялық, экономикалық немесе басқару шешімдері жаңа және негізделген бе? 1) <u>толығымен жаңа</u> ; 2) жартылай жаңа (25-75% жаңа болып табылады); 3) жаңа емес (25% кем жаңа болып табылады)	Қазіргі таңда зерттеулердің басым көпшілігі, соның ішінде психологиялық, психофизиологиялық зерттеулерді алсақ техникалық, технологиялық, экономикалық немесе басқару шешімдерін негіздеуді талап етеді. Сол себепті Г.Н. Борбасова тақырып өрісінде эксперименттік зерттеу жүргізген және түсіндіру бойынша техникалық, технологиялық, экономикалық және басқару шешімдері толығымен жаңа және ол диссертация мазмұнында негізделген.
6.	Негізгі қорытындылардың негізділігі	Барлық қорытындылар ғылыми тұрғыдан қарағанда ауқымды дәлелдемелерде <u>негізделген/негізделмеген</u> (qualitative research және өнертану және гуманитарлық бағыттары бойынша)	Жалпы диссертация мазмұны теориялық және эксперименттік зерттеу бойынша берілген. Теориялық зерттеуде эмоция, эмоциялық күйлер, индивидуалды айырмашылық мәселесі бойынша ғылыми әдебиеттер жүйеленіп, талданады. Эксперименттік материалдарды жинау әдістері бойынша тестілеу әдісі, зейін жүйесі тапсырмасын орындау барысындағы ЭЭГ жазбалары жүзеге асырылды, зерттеу нәтижелерін сапалы талдау және түсіндіру әдістері, статистикалық талдау әдістері қолданылды. Сондықтан Г.Н. Борбасованың тұжырымдаған барлық қорытындылар ғылыми тұрғыдан ауқымды дәлелдемелерде негізделген.
7.	Қорғауға шығарылған негізгі қағидаттар	Әр қағидат бойынша келесі сұрақтарға жауап беру қажет: 7.1 Қағидат дәлелденді ме? 1) <u>дәлелденді</u> ; 2) шамамен дәлелденді; 3) шамамен дәлелденбеді; 4) дәлелденбеді 7.2 Тривиалды ма? 1) ия; 2) <u>жоқ</u>	7.1 Зерттеудің тақырыбына байланысты диссертация мазмұнындағы тараулар қарастырылып, талданған. Эксперименттік мәліметтер арқылы әр қағидат негізделіп, тұжырымдалған. Сондықтан қорғауға ұсынылатын қағидаттар дәлелденген. 7.2 Қорғауға ұсынылған әр қағидатқа жаңашылдық тән. Сол себепті қорғауға ұсынылатын қағидаттар тривиалды емес. 7.3 Психологияда зейін жүйесі тесті (ЗЖТ) тапсырмасын орындау динамикасында,

		7.3 Жаңа ма? 1) <u>ия</u>; 2) жоқ 7.4 Қолдану деңгейі: 1) тар; 2) орташа; 3) <u>кең</u> 7.5 Мақалада дәлелденген бе? 1) <u>ия</u>; 2) жоқ	психометриялық мәліметтер негізінде эмоциялық күй мен индивидуалды сипаттамалар арасындағы байланыс анықталмаған, әрі бұл тапсырманы орындау динамикасындағы эмоциялық күй мен индивидуалды айырмашылықтың, ми белсенділігінің параметрлерімен өзара байланысы да (туындаған потенциалдар) эмпирикалық жолмен тексеріліп, қорытынды жасалған. Сондықтан қорғауға ұсынылған қағидаттар жаңа болып табылады. 7.4 Ұсынылған қағидаттар экзекүтивті бақылауға әсер ететін динамикалық эмоциялық күйдің және индивидуалды айырмашылықтарының мәнді параметрлерін көрсетеді. Модель Қазақстанның жоғары оқу орындарында оқу қызметін жоспарлау және когнитивті бақылау функцияларын оңтайландыру үшін оқу процесін ұйымдастыруда жеке тәсілдерді әзірлеу кезінде пайдаланыла алады, психологиялық болмысын теориялық, практикалық тұрғыдан дамытуға мүмкіндік береді. Соған байланысты қағидаттарды кеңінен қолдануға болады. 7.5 Тек диссертация тақырыбына қатысты Г.Н. Борбасованың 11 еңбегі жарияланған. Бұл мақалаларда диссертациялық зерттеу нәтижелері жинақталып, қағидаттар дәлелденген.
8.	Дәйектілік принципі Дереккөздер мен ұсынылған ақпараттың дәйектілігі	8.1 Әдістеменің таңдауы - негізделген немесе әдіснама нақты жазылған 1) <u>ия</u>; 2) жоқ 8.2 Диссертация жұмысының нәтижелері компьютерлік технологияларды қолдану арқылы ғылыми зерттеулердің қазіргі заманғы әдістері мен деректерді өңдеу және интерпретациялау әдістемелерін пайдалана	Диссертант жұмыс мазмұнының барлық бөлімдері мен тармақтарында 1) қазіргі қазақстандықтардың эмоциялық күйлері мен индивидуалды айырмашылықтарындағы ерекшеліктерді зерттеудің теориялық-әдіснамалық негіздері; 2) экзекүтивті бақылаудың негізгі детерминанттары және 3) эксперименттік (ЗЖТ) зерттеу мақсаты арқылы толымды негізделген әдістемелер жүйесін ұсынады. Сондықтан диссертациялық зерттеудің әдіснамалық бағдары нақтыланып жазылған. Диссертациялық зерттеудің әдіснамалық бағдары нақтыланып жазылған. Диссертация жұмысының нәтижелері компьютерлік технологияларды қолдану арқылы ғылыми зерттеулердің қазіргі заманғы әдістері мен деректерді өңдеу және интерпретациялау әдістемелерін пайдалана отырып алынған. Эмпирикалық зерттеу үлкен 2 кезеңді қамтиды, атап айтқанда бірінші кезеңде тестілеу: психологиялық диагностика, психологиялық және эмоциялық күйін анықтау үшін сауалнамалар арнайы бланкіге

		отырып алынған: 1) <u>ия</u>; 2) жоқ	толтырады. Екінші кезең зейін жүйесі тесті тапсырмасын орындау барысындағы ЭЭГ жазбалары. Электроэнцефалография нәтижелері MATLAB негізіндегі EEGlab/ERPlab software көмегімен есептелді. Психометрикалық сауалнамалар нәтижелері t-Стюдент критерийі, корреляциялық талдау, бір факторлы дисперсиялық талдау (ANOVA), әдісі арқылы статистикалық пакет SPSS 23.0. қолданылып, сандық және сапалық түсіндірілген.
		8.2 Теориялық қорытындылар, модельдер, анықталған өзара байланыстар және заңдылықтар эксперименттік зерттеулермен дәлелденген және расталған (педагогикалық ғылымдар бойынша даярлау бағыттары үшін нәтижелер педагогикалық эксперимент негізінде дәлелденеді): 1) <u>ия</u>; 2) жоқ	Диссертация жұмысының нәтижелері компьютерлік технологияларды қолдану арқылы ғылыми зерттеулердің қазіргі заманғы әдістері мен деректерді өңдеу және интерпретациялау тәсілдерін пайдаланған. Зерделеу барысында бақылау, тесттер және сауалнамалар қолданылып, пайдаланылған.
		8.4 Маңызды мәлідемелер нақты және сенімді ғылыми әдебиеттерге <u>сілтемелермен</u> расталған / ішінара расталған / расталмаған	Диссертация бойынша маңызды мәліметтер отандық, кеңестік, шетелдік ғылыми әдебиеттерге жеткілікті сілтемелер берілген.
		8.5 Пайдаланылған әдебиеттер тізімі әдеби шолуға <u>жеткілікті/жеткіліксіз</u>	224 библиографиялық сипаттамадан және ғылыми, оқу, мерзімді, статистикалық, электронды және басқа да дереккөздерден тұратын пайдаланылған әдебиеттер жеткілікті
9	Практикалық құндылық принципі	9.1 Диссертацияның теориялық маңызы бар: 1) <u>ия</u>; 2) жоқ	Теориялық талдау қазіргі уақытта когнитивті қызметтерді бақылаудың нейрофизиологиялық механизмдерін зерттеу әртүрлі қызметтердің өзара әрекеттесуінің бастапқы процестерін, олардың көп деңгейлі бірігуін, реттеуші принциптерін түсінуге мүмкіндік береді. Әлемдік психологияда когнитивті қызметтерді бақылаудың кең ауқымды анықтамаларға ие екенін және диссертацияның теориялық маңызы бар екендігін көрсетеді. Бұл жұмыста экзекүтивті бақылау саласында да, индивидуалды айырмашылықтар мен эмоциялық күйлер саласында да негізгі

			ғылыми болжамдар мен теориялар талданады. Бұл диссертацияның теориялық маңыздылығын айқындайды. жан-жақты зерттеуге мүмкіндік береді.
		9.2 Диссертацияның практикалық маңызы бар және алынған нәтижелерді практикада қолдану мүмкіндігі жоғары: 1) ия; 2) жоқ	Диссертацияның практикалық маңызы бар және алынған нәтижелерді практикада қолдану мүмкіндігі жоғары: Қазақстанның жоғары білім беру орындарында және оқу-тәрбие қызметін жоспарлау кезінде, когнитивтік психология, әлеуметтік психология, тұлға психологиясы курстарын оқыту кезінде, сонымен қатар эксперименттік зерттеу материалдарының ғылыми нәтижелері 1) «Ми және психика», «Когнитивтік психология», «Когнитивті нейроғылым», «Еңбек психологиясы», «Инженерлік психология және эргономика» сияқты курстарды оқу барысында; 2) жоғары жауапкершілікті талап ететін демалыс және еңбек режимін, еңбек процесін оңтайландыру кезінде, мамандар мен операторларды жұмысқа іріктеу кезінде практикалық материалдар ретінде қолданылады. Сондықтан диссертацияның практикалық маңыздылығы айқын және алынған ғылыми нәтижелерді практикада қолдану мүмкіндігі жоғары.
		9.3 Практикалық ұсыныстар жаңа болып табылады? 1) толығымен жаңа; 2) жартылай жаңа (25-75% жаңа болып табылады); 3) жаңа емес (25% кем жаңа болып табылады)	Диссертациялық жұмыстың практикалық ұсыныстары толығымен жаңа болып табылады.
10.	Жазу және ресімдеу сапасы	Академиялық жазу сапасы: 1) жоғары; 2) орташа; 3) орташадан төмен; 4) төмен.	Диссертациялық жұмысты жазу және рәсімдеу сапасы жоғары. Теориялық-әдіснамалық тұрғыдан сауатты, толық аяқталған ғылыми зерттеу жұмысы болып табылады.

Сонымен, Гульнур Нурсаиновна Борбасованың жұмысы талапқа сәйкес орындалған, толымды диссертациялық зерттеу ретінде оң бағаланады. Дегенмен, диссертациялық жұмысқа қатысты бірқатар ескертулер бар:

1. Ізденуші 2-ші бөлімнің 2.2.3 тармағынан бастап алдыменен эксперименттік зерттеуді суреттеп, анализдеп содан кейін SPSS бағдарламасы негізінде математикалық статистикамен көрсеткен, одан әрі зейін жүйесі тапсырмасын орындау барысындағы электроэнцефалография жазбаларының нәтижелерін MATLAB – та есептегені ғылыми бірізділікті қамтиды. Бұл зерттеуде Пирсон корреляциясын да дұрыс қолданған, алайда осы нәтижелерді бұдан әрі толыққанды ашып жазса зерттеу жұмысы өз құндылығын көтерер еді.

2. Ізденуші 2-ші бөлімнің 2.4. тармағында эксперименттік тапсырманы орындау барысындағы зерттеудің когнитивті тапсырмалардың нәтижелерін (қырағылық, бағдарлау,

экзекутивті бақылау) сипаттаған, бірақ та осы концепциялар толығырақ сипатталса аса ұтымды ғылыми жұмыс болар еді.

Алайда бұл ескертулер диссертациялық зерттеудің теориялық және практикалық маңызының, ғылыми жаңалықтарының, ғылыми тұжырымдардың мәнділігін кемітпейді.

Сондықтан 6D050300 – «Психология» мамандығы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін алу үшін ұсынылған «Эмоциялық күйлер мен индивидуалды айырмашылықтардың экзекутивті бақылауға әсерін психофизиологиялық зерттеу» тақырыбындағы диссертация толымды зерттелген, аяқталған ғылыми жұмыс болғандықтан, оның авторы – Гультур Нурсаиновна Борбасованың философия докторы (PhD) дәрежесін беруге лайықты деп есептеймін.

Ресми рецензент:

Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университетінің зерттеушісі,
психология ғылымдарының докторы,
қауымдастырылған профессор

